

Вх. № 1039/НО-05/ 14.11.2029 г.

СТАНОВИЩЕ

от д-р Мария Проконова Генева, доцент в ИФРГ-БАН

*на Дисертационен труд за придобиване на ОНС “доктор”
в област на висше образование „Природни науки, математика и информатика“
професионално направление 4.3. Биологични науки,
научна специалност Ботаника,
към отдел “Растително и гъбно разнообразие и ресурси към ИБЕИ-БАН*

Автор: Борянка Димитрова Трайкова, докторант на самостоятелна подготовка

научен ръководител: проф. д-р Марина Станилова

научен консултант: доц д-р Ина Анева

тема: „Хидропонните технологии като средство за опазване и култивиране на лечебни и консервационно зависими растителни видове“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Автор на дисертационния труд е Борянка Димитрова Трайкова – докторант на самостоятелна подготовка към секция „Флора и Растителност“ при ИБЕИ– БАН с научен ръководител проф. д-р Марина Станилова и научен консултант: доц д-р Ина Анева.

Всички документи и публикации представени от Борянка Трайкова, са предоставени точно и навреме. Материалите са подготвени прецизно и са в съответствие съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото прилагане, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН, като отговаря на критериите за придобиване на научната и образователна степен „доктор“.

Данни за докторантката: Борянка Трайкова започва работа през 2005 г. като техник в оранжерия в ИБЕИ-БАН към секция „Приложна ботаника“, по-късно „Флора и Растителност“ при ИБЕИ–БАН. От 2011 г. досега работи като специалист агроном към секция „Флора и Растителност“ при ИБЕИ– БАН. През 2022 г. е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка.

Докторантката е приложила 8 броя публикации, от които 5 в списания с IF и SJR, списък с 6 забелязани цитати върху публикациите, включени в дисертацията и списък с 5 участия с постерно съобщение в научни форуми в страната и 5 в международни форуми. Борянка Трайкова е участвала в изпълнението на общо 21 проекта, като на два от тях, финансирани от Програма за подпомагане на млади учени и докторанти БАН, е била ръководител.

Докторантката покрива националните минимални и специфични изисквания за присъждане на ОНС „доктор“ в ИБЕИ-БАН - с минимален праг от 250 точки, Борянка Трайкова, е събрала 886 точки. Относно изпълнението на образователната програма от изискуем минимум 130 точки, тя е събрала 130 точки. Изискуемият минимум за пробация на изпълнението на научната програма е 40 точки. Докторантката е събрала 288 т. От публикации на научни резултати по темата на дисертацията от 8 публикации докторантката събира 468 точки, при изискуем минимум от две публикации и 80 точки.

Научни приноси: Научните интереси на Борянка Трайкова са посветени на много актуална и значима област, а именно установяване на оптимални условия за хидропонно размножаване и ускоряване растежа на избрани видове лечебни растения и видове с консервационно значение, отличаващи се с трудности при размножаването (ниска кълняемост и/или бавен растеж) и последствията върху биосинтетична способност по отношение на вторичните метаболити. Първото направление в което е работила е вегетативно размножаване (*Haberlea rhodopensis*, *Thymus longedentatus*, *T. pannonicus*, *T. zygioides* и *Vaccinium vitis-idaea*) и семенно размножаване (*Echinacea purpurea*, *Salvia officinalis*, *Alkanna tinctoria*), чрез различни аеро-хидропонни системи. Второ направление в което е работила е прилагане на хидропонни технологии за ускоряване растежа на бавно растящи луковични видове *Lilium rhodopaeum* и *Hippeastrum papilio* при използване на луковички, получени от семена или размножени *in vitro*. Третото направление е фитохимично изследване, за определяне влиянието на хидропонното култивиране на изследвани растителни видове върху способността им да синтезират типичните за тях биологично-активни вещества.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: След запознаване с представените материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Научния съвет на ИБЕИ-БАН за присъждане на образователната и научна степен “доктор” на Борянка Димитрова Трайкова в ИБЕИ-БАН по професионално направление 4.3.Биологически науки, научна специалност „Ботаника“.

14.11.2024

София

Изготвил становището:

/доц. д-р Мария Генева/